

มาตรการและแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่คลองสารภีและแม่น้ำปราชินบุรีบริเวณใกล้เคียง

ระยะยาว

มาตรการ	หลักการและเหตุผล	กิจกรรม/โครงการ	หน่วยงานดำเนินการ		งบประมาณ (ล้านบาท)
			หลัก	สนับสนุน	
1. การควบคุมการระบายของเสียจากแหล่งกำเนิด	ในพื้นที่ คลองสารภี และแม่น้ำปราชินบุรี พบว่ามีแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทอุตสาหกรรม และเกษตรกรรม เช่น การทำนา การเลี้ยงปลา และการเลี้ยงสุกร หากการดำเนินกิจกรรมดังกล่าว มีการจัดการที่ไม่เหมาะสม อาจทำให้ของเสียจากแหล่งกำเนิด ระบายลงสู่สิ่งแวดล้อม และส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำได้	<p>1. ควบคุมการระบายของเสียจากการเกษตรกรรม</p> <p>1.1 จัดฝึกอบรมเรื่องการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีอย่างถูกต้อง</p> <p>1.2 สาธิตและรณรงค์การลดมลพิษในเขตลุ่มน้ำคลองสารภี โดยการผลิตข้าวอินทรีย์</p> <p>1.3 ติดตามและให้คำแนะนำในการจัดการน้ำเสียจากฟาร์มสุกร</p> <p>1.4 อบรมการเลี้ยงปลาในกระชังที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>1.5 ดำเนินการศึกษาแบบมีส่วนร่วมกับผู้เลี้ยงปลาในกระชังเพื่อกำหนดจำนวนและขอบเขตพื้นที่การเลี้ยงสัตว์น้ำในกระชัง ไม่ให้มีความหนาแน่นมากเกินไป</p> <p>1.6 ให้ความช่วยเหลือทางด้านตลาดแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชัง และส่งเสริมการทำประมงแบบยั่งยืน</p> <p>1.7 การขึ้นทะเบียนผู้เลี้ยงปลาในกระชัง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • เกษตรจังหวัด • ประมงจังหวัด • ปศุสัตว์จังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> • ทสจ. • คพ. 	

มาตรการ	หลักการและเหตุผล	กิจกรรม/โครงการ	หน่วยงานดำเนินการ		งบประมาณ (ล้านบาท)
			หลัก	สนับสนุน	
		<p>2. ความคุ้มครองระยะยาวของเสียจากอุตสาหกรรม</p> <p>2.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการผลิตที่สะอาดในอุตสาหกรรมประเภทการผลิตกระดาษ</p> <p>2.2 สนับสนุนให้มีการนำน้ำเสีย/น้ำทิ้ง กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่</p> <p>2.3 ศึกษาการปนเปื้อนของโลหะหนัก กรณีน้ำทิ้งที่บำบัดแล้วจากโรงงานอุตสาหกรรมมาใช้ในการทำนา ทั้งการตกค้างในเมล็ดข้าวและการสะสมในดิน</p> <p>2.4 ดำเนินการให้มีการจัดการกากตะกอนเหมาะสมเพื่อมิให้เกิดการชะล้างโดยน้ำฝนและระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม ปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพ และจัดการปรับปรุงบ่อพักน้ำเสีย (Emergency Pond)</p> <p>2.5 เฝ้าระวังและติดตามการระบายน้ำเสียจากระบบบำบัดน้ำเสียและพื้นที่โดยรอบโรงงานอุตสาหกรรม</p> <p>2.6 สั่งปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียหากพบว่าโรงงานอุตสาหกรรมมีการระบายน้ำทิ้งที่มีค่าเกินมาตรฐานที่กำหนด</p> <p>2.7 สั่งห้ามการระบายน้ำทิ้งหรือระงับการประกอบกิจการ หากพบว่าโรงงานอุตสาหกรรมไม่สามารถปรับปรุงแก้ไขให้น้ำทิ้งมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด</p> <p>2.8 ให้โรงงานอุตสาหกรรมชดเชยค่าเสียหายตามกฎหมาย กรณีพบว่าน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมส่ง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • อุตสาหกรรมจังหวัด • ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม • เกษตรจังหวัด • คพ. • อปท. 	<ul style="list-style-type: none"> • คพ. 	

มาตรการ	หลักการและเหตุผล	กิจกรรม/โครงการ	หน่วยงานดำเนินการ		งบประมาณ (ล้านบาท)
			หลัก	สนับสนุน	
		ผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการประกอบอาชีพอื่น 2.9 ให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมเข้มงวดในการควบคุมการตั้งหรือขยายโรงงานอุตสาหกรรมบริเวณคลองสารภี โดยโรงงานอุตสาหกรรมที่จะตั้งใหม่หรือขยายกำลังการผลิตจะต้องไม่มีการระบายมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อม (Zero Discharge) และการอนุญาตตั้งโรงงานจะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำบางปะกง	• กรมโรงงานอุตสาหกรรม		
2. การเสริมสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของประชาชน	การแจ้งข้อมูลข่าวสารและรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้แก่ประชาชน เพื่อเกิดความตระหนักถึงการดูแลรักษาแม่น้ำลำคลองและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	1. เผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์ 2. การแจ้งข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ ส่วนราชการและผู้เกี่ยวข้องจัดส่งข้อมูลผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำ การตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ การระบายน้ำชลประทาน การระบายน้ำของโรงงานอุตสาหกรรม การระบายน้ำจากพื้นที่นาข้าว การเลี้ยงปลา ให้กับศูนย์การแจ้งข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง เพื่อการรณรงค์สร้างความเข้าใจให้กับประชาชน 3. จัดตั้งชมรมเพื่อร่วมกันดูแลรักษาคลองสารภีและแม่น้ำปราจีนบุรีโดยให้ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและจัดกิจกรรมอนุรักษ์แม่น้ำ	• คพ. • ทุกหน่วยงาน		
			• ทน. • คณะอนุกรรมการลุ่มน้ำฯ		

มาตรการ	หลักการและเหตุผล	กิจกรรม/โครงการ	หน่วยงานดำเนินการ		งบประมาณ (ล้านบาท)
			หลัก	สนับสนุน	
3. การเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ	<p>1. เพื่อติดตามตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำ ตะกอนดิน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพต่างๆ ของลำน้ำ</p> <p>2. ควบคุมดูแลให้โรงงานอุตสาหกรรมมีการบำบัดน้ำเสียเป็นไปตามมาตรฐานกำหนด รวมทั้ง การระบายน้ำทิ้งจากนาข้าว และป้องกันการลักลอบปล่อยของเสียลงสู่แหล่งน้ำเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพน้ำในคลองสารภีและแม่น้ำปราจีนบุรี รวมทั้ง การใช้ประโยชน์และระบบนิเวศของแหล่งน้ำ</p>	<p>1. การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในพื้นที่คลองสารภีและแม่น้ำปราจีนบุรีบริเวณใกล้เคียง</p> <p>1.1 ตรวจวัดคุณภาพน้ำอย่างง่ายและสำรวจข้อมูลทางด้านกายภาพและชีวภาพที่สังเกตได้โดยง่าย โดยเครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ</p> <p>1.2 ตรวจวัดคุณภาพน้ำและตะกอนดินในแม่น้ำและคลองเพื่อตรวจวัดค่าการปนเปื้อนตามพารามิเตอร์ที่กำหนดทุก 2 เดือน</p> <p>1.3 การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำโดยสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติ</p> <p>1.3.1 ติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติเพิ่มเติมในแม่น้ำปราจีนบุรีบริเวณเหนือประตูระบายน้ำคลองสารภีและบริเวณที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม</p> <p>1.3.2 รายงานผลผ่านทางเว็บไซต์ (http://www.pcd.go.th/info_serv/water_sarape.html) และ SMS กรณีคุณภาพน้ำผิดปกติไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คพ.ทสจ. เครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ ผู้เลี้ยงปลาในกระชังประมงจังหวัด ชลประทานจังหวัด เป็นต้น</p> <p>1.4 จัดตั้งศูนย์ข้อมูลคุณภาพน้ำและข้อมูลด้านอุทกศาสตร์ โดยให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลคุณภาพน้ำ ปริมาณน้ำ และปริมาณฝน</p>	<ul style="list-style-type: none"> • เครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ • คพ. • คพ. • ทสจ. • ศูนย์พัฒนากิจกรรมภาคพลเมือง จ.ปราจีนบุรี 	<ul style="list-style-type: none"> • ทน. • คพ. • ชป.จังหวัด • ประมง 	

มาตรการ	หลักการและเหตุผล	กิจกรรม/โครงการ	หน่วยงานดำเนินการ		งบประมาณ (ล้านบาท)
			หลัก	สนับสนุน	
				จังหวัด	
4 . ก า ร พื้ น พู สิ่งแวดล้ อมคลอง สารภี	เพื่อปรับปรุงสภาพคลองสารภีให้มี ความสามารถในการรองรับปริมาณน้ำ เพิ่มขึ้น และกำจัดการสะสมของ ตะกอนดินเลนที่อาจจะถูกกระแส น้ำ พัดพาไหลลงสู่แม่น้ำปราชินีบุรี ซึ่ง อาจเป็นสาเหตุของปลาตาย	1. การขุดลอกคลองสารภี ขุดลอกคลองสารภี รวมระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตร โดยควรดำเนินการทุก 3-5 ปี 2. พื้นฟูคุณภาพน้ำ โดยใช้เครื่องเติมออกซิเจนในน้ำ 3. ขุดลอกวัชพืชตลอดแนวคลองสารภี	<ul style="list-style-type: none"> • ชป.จังหวัด • ชป.จังหวัด • อปท. • ชป.จังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> • คพ. 	